

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Wiedza o obyczaju**
2. Kod zajęć/przedmiotu: **20-KUDL-WOO**
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): **obowiązkowy**
4. Kierunek studiów: kulturoznawstwo
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): **I**
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): **ogólnoakademicki**
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): **II**
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h ćw**
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: **Jan Grad, dr hab. prof. UAM, gradjan@amu.edu.pl**
11. Język wykładowy: **polski**
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): **Nie**

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Zapoznanie studentów z teoretyczną problematyką funkcjonowania obyczaju, jego ujęciami w naukach humanistycznych i społecznych, dziedzinami, typami i formami obyczaju, wybranymi zjawiskami i tradycjami obyczajowymi, procesem przemian obyczajowości oraz współczesnymi zjawiskami obyczajowymi w społeczeństwie polskim.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):

Znajomość wiedzy z zakresu teorii kultury z przedmiotu Wstęp do kulturoznawstwa.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
1. KUDL-WOO	Zna i rozumie podstawową terminologię oraz koncepcje, opisujące sferę obyczaju, relacje między obyczajem a innymi dziedzinami kultury i procesy zmian obyczajowości	K_W02
2. KUDL-WOO	Zna i rozumie specyfikę partycypacji kulturowej we współczesnych i historycznych formach obyczaju oraz specyficzny dla badań tej sfery aparat teoretyczno-metodologiczny	K_W11
3. KUDL-WOO	Potrafi posługiwać się koncepcjami życia społeczno-kulturowego obejmującymi problematykę obyczaju i moralności	K_W02, K_W11, K_U11
4. KUDL-WOO	Jest gotów do wykazania się krytycyzmem w ocenie procesów i zjawisk obyczajowych	K_K02
5. KUDL-WOO	Jest gotów do wyjaśniania istotnych zjawisk w kulturze obejmującymi przemiany obyczajowe, prawidłowej identyfikacji i oceny zjawisk społeczno-kulturowych poprzez uświadomienie sobie specyfiki i wagi kulturowych regulacji różnych sfer życia codziennego i form obyczajowości	K_K03, K_K11

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
1. Obyczajowa regulacja zachowań ludzi – pojęcia i koncepcje obyczaju w naukach humanistycznych i społecznych. Kulturoznawcze ujęcie obyczaju – obyczaj jako dziedzina komunikacyjnej sfery kultury symbolicznej.	1. KUDL-WOO 2. KUDL-WOO 3.KUDL-WOO 5.KUDL-WOO
2. Ciało jako komunikat obyczajowy.	1. KUDL-WOO 5. KUDL-WOO
3. Komunikacyjno-obyczajowe aspekty mody.	1. KUDL-WOO 4.KUDL-WOO 5. KUDL-WOO
4. Święto jako zjawisko światopoglądowo-obyczajowe – obyczaje świąteczne i obyczaj świętowania.	1. KUDL-WOO 2. KUDL-WOO 4.KUDL-WOO 5. KUDL-WOO
5. Życie towarzyskie jako praktyka obyczajowa warstw wyższych a współczesne „dobre obyczaje”.	1. KUDL-WOO 2. KUDL-WOO 4. KUDL-WOO
6. Homo ludens – zabawa jako sfera obyczaju.	1.KUDL-WOO 2. KUDL-WOO 3.KUDL-WOO 4. KUDL-WOO
7. Obyczajowe formy miłości.	2. KUDL-WOO 3. LUDL-WOO 4.KUDL-WOO 5. KUDL-WOO
8. Płeć a obyczaje – kobiety i mężczyźni w relacjach wzajemnych.	1.KUDL_WOO 3.KUDL-WOO 4.KUDL-WOO
9. Obyczajowość grup wiekowych.	2. KUDL-WOO 4. KUDL-WOO 5.KUDL-WOO
10. Alkohol i inne używki w obyczajowości europejskiej.	2.KUDL-WOO 4.KUDL-WOO 5. KUDL-WOO
11. Tradycje polskiej obyczajowości (szlachecki styl życia, obyczaj chłopski, obyczajowość miejska i mieszczańska).	1. KUDL-WOO 2.KUDL-WOO 3.KUDL-WOO 5. KUDL-WOO
12. Obyczaj jako odzwierciedlenie procesu zmian społeczno-kulturowych. Przemiany obyczaju w XX wieku w Polsce – obyczajowość okresu „realnego socjalizmu” i transformacji społecznej.	1.KUDL-WOO 2.KUDL-WOO 3.KUDL-WOO 4.KUDL-WOO 5. KUDL-WOO
13. Współczesna obyczajowość społeczeństwa polskiego.	2.KUDL-WOO 3.KUDL-WOO 4.KUDL-WOO 5. KUDL-WOO

5. Zalecana literatura:

Bełkot Andrzej, *Przemiany obyczaju w ponowoczesności. Od obyczajowości do gier obyczajowych*, WNSiH, Poznań 2019.

Buczowski Adam, *Społeczne tworzenie ciała*, Kraków, Wydawnictwo Universitas, 2005.

Combs James, E., *Świat zabaw. Narodziny nowego wieku ludycznego*, Warszawa 2011.

Elias Norbert, *Przemiany obyczajów w cywilizacji Zachodu*, PIW, Warszawa 1980.

Grad Jan, *Obyczaj a moralność. Próba metodologicznego uporządkowania badań dotychczasowych*, WNUAM, Poznań 1993.

Kuligowski Waldemar, *Miłość na Zachodzie. Historia antropologiczna*, WNUAM, Poznań 2004.

Mielicka Halina, *Antropologia świąt i świętowania*, Kielce 2006.

Obyczaje w Polsce. Od średniowiecza do czasów współczesnych, pod red. A. Chwalby, WN PWN, Warszawa 2005.

Rejakowa Bożena, *Kulturowe aspekty języka mody*, Wyd. UMCS, Lublin 2010.

Do poszczególnych zagadnień opracowanych przez studentów w formie prezentacji podana zostanie na zajęciach szczegółowa literatura.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	1. KUD L- WO O	2. KUD L- WO O	3. KUD L- WO O	4. KUD L- WO O	5. KUD L- WO O	
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test	X	X	X			
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna				X	X	
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	5
	Czytanie wskazanej literatury	5
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	10
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):

– Student opanował wiedzę wyczerpującą treści kształcenia założone w programie przedmiotu, zna w stopniu wysoce zadowalającym teoretyczną problematykę kultury obyczajowej, wymagany aparat pojęciowy i wystarczającą wiedzę faktograficzną. Uzyskaną wiedzę bezbłędnie stosuje do identyfikowania i charakterystyki historycznych oraz współczesnych zjawisk i zmian obyczajowych. Potrafi uzasadnić społeczno-kulturowe znaczenie obyczajowej regulacji życia codziennego i krytycznie ocenić zachodzące procesy przemian obyczajowych i ukształtowane formy obyczajowości.

dobry plus (+db; 4,5):

– Student posiada bardzo szeroki zakres wiedzy obejmujący treści kształcenia, zna w stopniu wysoce zadowalającym teoretyczną problematykę kultury obyczajowej, wymagany aparat pojęciowy i wystarczającą wiedzę faktograficzną. Uzyskaną wiedzę niemal bezbłędnie stosuje do identyfikowania i charakterystyki historycznych oraz współczesnych zjawisk i zmian obyczajowych. Potrafi uzasadnić społeczno-kulturowe znaczenie obyczajowej regulacji życia codziennego i krytycznie ocenić zachodzące procesy przemian obyczajowych i ukształtowane formy obyczajowości.

dobry (db; 4,0):

– Student posiada szeroki zasób wiedzy, z pewnymi niedostatkami w porównaniu z zakresem treści kształcenia, zadowalającą znajomość teoretycznej problematyki kultury obyczajowej, wymaganego aparatu pojęciowego i odpowiedniej wiedzy faktograficznej. Uzyskaną wiedzę potrafi zastosować do identyfikowania i charakterystyki historycznych oraz współczesnych zjawisk i zmian obyczajowych. Potrafi uzasadnić społeczno-kulturowe znaczenie obyczajowej regulacji życia codziennego i krytycznie ocenić zachodzące procesy przemian obyczajowych i ukształtowane formy obyczajowości.

dostateczny plus (+dst; 3,5):

– Student posiada zadowalający ogólnie zasób wiedzy, orientuje się w teoretycznej problematyce kultury obyczajowej, opanował wymaganą terminologię i ma odpowiednią wiedzę faktograficzną, by móc w miarę trafnie rozpoznawać i charakteryzować historyczne oraz współczesne zjawiska i zmiany obyczajowe. Nie w pełni potrafi uzasadnić społeczno-kulturowe znaczenie obyczajowej regulacji życia codziennego i krytycznie ocenić zachodzące procesy przemian obyczajowych i ukształtowane formy obyczajowości.

dostateczny (dst; 3,0):

– Student posiada wiedzę w zakresie niezbędnym dla uzyskania założonych w programie przedmiotu efektów kształcenia, pozwalającą na wykorzystywaniu pojęć i zagadnień teoretycznych oraz wiedzy faktograficznej dla rozpoznania i w miarę adekwatnej charakterystyki historycznych i współczesnych zjawisk i zmian obyczajowych. Nie w pełni potrafi uzasadnić społeczno-kulturowe znaczenie obyczajowej regulacji życia codziennego i krytycznie ocenić zachodzące procesy przemian obyczajowych i ukształtowane formy obyczajowości.

niedostateczny (ndst; 2,0):

– Student ma zasadnicze braki w wymaganej wiedzy teoretycznej i faktograficznej, uniemożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

